

Koggenland

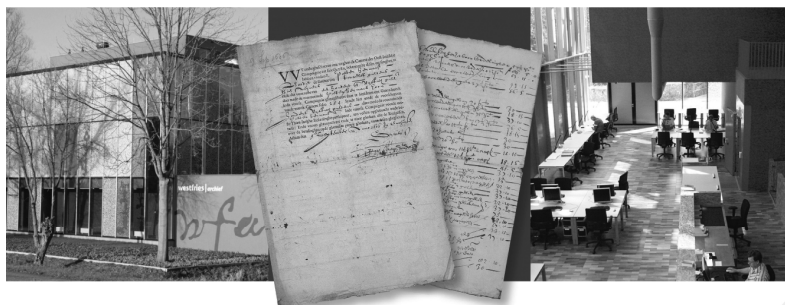
2012/4

Dealer voor Chevrolet
Vakgarage voor alle merken
www.piethas.nl

Verkoop en onderhoud
tegen scherpe prijzen

Piet Has Automobielen Lageweg 25, 1628 JS Hoorn
telefoon 0229 215416 info@piethas.nl

Het oudste aandeel ter wereld, uit 1606, ontdekt in 2010.

| Westfries Archief Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland

Als u op zoek bent naar uw voorvader, een bouwtekening van uw huis, een oude foto of een boek over de historie van de streek kunt u terecht in het Westfries Archief.

In ons gebouw bewaren wij meer dan zes kilometer archiefstukken, kranten, kaarten, prenten en foto's betreffende de geschiedenis van West-Friesland.

U bent van harte welkom.

| Openingstijden

Dinsdag t/m vrijdag
9.00 - 17.00 uur

2e en 4e donderdag van
de maand 18.30 - 21.30 uur
(m.u.v. juli en augustus)

Blauwe Berg 5c | 1625 NT Hoorn | Bezoekadres
Postbus 603 | 1620 AR Hoorn | Postadres
0229-282500 | Telefoon
info@westfriesarchief.nl | E-mail
www.westfriesarchief.nl | Internet

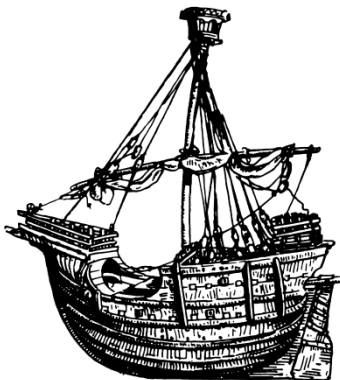
**Tijdschrift
voor de afdeling
Oostelijk West-Friesland
van de Nederlandse
Genealogische
Vereniging**

Koggenland

**aflevering 2012/4
jaargang 27**

Inhoud	pagina
Onze Bijeenkomsten	70
Nieuwjaarsbijeenkomst.....	70
Van de bestuurstafel	71
Najaarsledenvergadering en lezing 15 nov 2012.....	72
Scanproject.....	74
Even voorstellen	76
Aanwinsten in onze afdelingsbibliotheek	78
Bibliotheeknummer 030.05: De Nationale Militie	79
Kwartierstaat Mak	80
Oud Schrift.....	82
Familie Gerbehij	83
Leden vragen	92
Rebellion in Hoorn in 1825.....	93
Aan dit nummer werkten mee.....	95

**Redactie-adres
Ben H. T. J. Leek
Koperslager 41
1625 AK HOORN**

ISSN-nr. 0927-8443

Onze Bijeenkomsten

12 januari 2013 <i>15.00 tot 17.00 uur</i>	Nieuwjaarsbijeenkomst
17 januari 2013	Dhr. Laurens Beijen: Het verhaal van Maria en Mercienne van der Duijn, een zoektocht met verrassende ontdekkingen.
7 maart 2013	Dhr. R. Dix: Vererving van familienamen in de vrouwelijke lijn.
18 april 2013	Jaarvergadering van de afdeling en 10-minutenpraatjes.

De bijeenkomsten worden gehouden in gebouw De Kleine Ridder, Kerkebuurt 169, Berkhout. Aanvang (tenzij anders vermeld) 20.00 uur. Zaal open 19.00 uur.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Graag nodigen wij u uit om op 12 januari naar Berkhout te komen voor de nieuwjaarsbijeenkomst. Deze wordt gehouden van 15:00 uur tot 17:00 uur in onze verenigingsruimte aan de Kerkebuurt.

Wij zullen er alles aan doen om het zo gezellig mogelijk te maken met onder andere een hapje en een drankje. Als u uw partner mee wilt nemen vormt dat geen enkel probleem: hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

Oproep:

Mocht er iemand zijn, en dat hopen we natuurlijk, die dan een “tien-minutenpraatje” wil houden, dan krijgt die persoon alle ruimte.

Even van tevoren aanmelden bij lezingen.oostelijk.west-friesland@live.com, zodat we het kunnen voorbereiden.

Van de bestuurstafel

Voor u ligt alweer de laatste editie van “Koggenland” van dit jaar.

Dit betekent ook dat ik u mag uitnodigen voor onze nieuwjaars-bijeenkomst op 12 januari 2013 in Berkhout en wel van 15:00 uur tot 17:00 uur. Wij hopen dat de bijeenkomst goed zal worden bezocht en dat we met zijn allen met een hapje en een drankje het nieuwe jaar mogen verwelkomen.

Uiteraard met een goede ontwikkeling van al ons spuurwerk.

De ledenvergadering van 24 november was bijzonder geanimeerd. Dit kwam niet in de laatste plaats door de voordracht, die na de korte vergadering zou volgen.

In de vergadering was voor mij het belangrijkste punt dat er een nieuw bestuurslid in de persoon van Dick Schenk is aangetreden. Zijn benoeming werd bij acclamatie goedgekeurd. Verderop in deze editie vindt stelt Dick zich aan u voor. Dick: van harte welkom.

Na de vergadering, waarvan op een andere plek in deze uitgave een kort verslag, kwam de heer Bas Lems met een heleboel interessante en ook gemakkelijke informatie over de Nederlanders in het Leger van Napoleon”. Zeer de moeite waard.

In oktober is de “Basiscursus Genealogie” van start gegaan. De belangstelling was zo groot dat in februari/maart 2013 en mogelijk in oktober/november 2013 de cursus opnieuw gegeven zal worden. We kunnen dus spreken van een behoorlijk succes. En nu maar hopen dat de cursisten ook lid worden van onze afdeling. De belangstelling voor genealogie neemt kennelijk steeds meer toe.

Een paar keer heb ik op deze plaats iets geschreven over het onderzoek waar wij, mijn vrouw en ik, mee bezig ben. Ook heb ik verteld dat een DNA-onderzoek niet uit te sluiten was. Welnu: Anna, de moeder van het kind waarvan ik de vader niet ken, was inderdaad kort na de bevalling uitgesloten van het Heilig Avondmaal. Maar ook in de Handelingen van de Kerkenraad kwamen wij de vader niet tegen. Ook toen heeft Anna dus verzwegen wie de vader was. Toch een DNA-onderzoek?

We hebben besloten om eerst nog maar eens goed te gaan kijken hoe het leven van Anna en haar zoon zich verder ontwikkelde volgens het Bevolkingsregister.

Alle gegevens van 17 bladen Bevolkingsregister, van Anna en haar zoon, hebben we van die twee apart op een blad gezet. Dit besloeg ongeveer 2 vellen A3.

Hieruit bleek dat de zoon eerst samen met zijn moeder bij zijn grootmoeder woonde. Na dat Anna hertrouwde, vijf jaar na de geboorte van haar zoon, verhuisde Anna, maar bleef haar zoon bij zijn oma wonen. Toen zijn oma overleed, zijn opa was al veel eerder overleden, is hij verhuisd naar het gezin van zijn oom, een broer van zijn moeder. Hij heeft dus nóóit bij zijn moeder gewoond. Wilde haar man niet dat een kind van een ander bij hem in kwam wonen? Naar mijn mening mag de conclusie getrokken worden dat de man waar Anna mee trouwde niet de vader van haar eerste zoon was. Als dat wel zo was, dan hadden zij hem toch wel in het gezin opgenomen? Wie zijn vader wel was zullen we waarschijnlijk nooit te weten komen.

Het bestuur van de afdeling Oostelijk West-Friesland van de NGV en de redactie van ons tijdschrift Koggenland wensen u en de uwen goede kerstdagen, een gezellige jaarwisseling en een gezond en gelukkig nieuw jaar toe. Wij hopen dat 2013 u allen veel goeds mag brengen en wij verheugen ons op uw aanwezigheid bij en uw actieve bijdrage aan onze afdelingsactiviteiten.

Dick Waalboer (namens het bestuur) en Ben Leek (namens de redactie)

Najaarsledenvergadering en lezing 15 nov 2012

Tijdens de korte vergadering die voorafging aan de lezing van dhr. Bas Lems is het concept voor de afdelingsbegroting (met inbegrip van 7% procent korting om de begroting van de NGV sluitend te krijgen) met algemene stemmen aanvaard. Omdat ruim 40 (!) leden aanwezig waren, zal onze afgevaardigde maar de Algemene ledenvergadering van de NGV zich eind november gesterkt voelen als hij de begroting van het Hoofdbestuur en de benoeming van een nieuwe landelijke penningmeester van ons fiat voorzien mag.

Aan het begin van 2013 zullen wij een vernieuwde Gens Nostra in de bus krijgen, op A4-formaat en met meer gebruik van kleuren, mede dankzij uw goedkeuring van de aangepaste begroting.

Omdat Aad Goossens heeft aangegeven volgend jaar met zijn bestuurswerk voor onze afdeling te willen stoppen, heeft het bestuur dhr. Dick Schenk benaderd om het bestuur, dat dan nog maar uit 4 leden zou bestaan, te komen versterken. Ook dit bestuursvoorstel werd bij acclamatie aanvaard en

wij verwelkomen Dick dus in ons midden. Wij kunnen overigens nog meer versterking gebruiken en zullen de nieuwe bestuurssamenstelling en de verdeling van de taken bij de voorjaarsledenvergadering aan u presenteren. Omdat de rondleiding in het Joods Historisch Museum die tijdens de vorige afdelingsavond was aangekondigd, toch beduidend duurder bleek uit te vallen dan aanvankelijk gedacht was, is besloten geen excursie te organiseren.

Omdat niemand van de rondvraag gebruik maakte, kreeg Dhr. Lems daarna het woord. Hij heeft ons laten zien hoe je een voorvader, die militair was in het leger van Napoleon of anderszins in dienst ging in de patriottentijd, in het Staatse leger diende of ingelijfd werd bij de keizerlijke Franse legers kunt proberen terug te vinden in de archieven. Cruciaal is volgens hem het weten van een regimentsnummer of legeronderdeel: pas dan kun je gericht aan het werk gaan en de juiste archiefinstelling benaderen. Alleen een naam en/of een vermoeden leidt waarschijnlijk tot heel veel zoekwerk, maar hoeft niet persé tot geen resultaat te leiden, zoals hij liet zien. De spreker verklaarde zich aan het einde van deze zeer boeiende avond bereid tot hulp in voorkomende gevallen, d.w.z. een geschikte internetsite of archiefplaats te leveren. (sj.lems@hetnet.nl).

Naschrift. Enige dagen na afloop van deze avond ontvingen wij de volgende reactie van de spreker: het was erg leuk bij jullie een lezing te geven. Ik heb veel positieve reacties gekregen, en per email ook nog eens veel vragen! Hier de internetadressen die ik heb genoemd:

Nationaal Archief te Den Haag: www.gahetna.nl > kies in het menu bovenaan: Collectie > Indexen.

Sint Helena medaille (de meeste Nederlanders ontbreken nog): www.sthelene.org

De Nederlandse militaire stamboeken uit de periode 1813-circa 1830: www.genver.nl > in het menu links kies NL Alg. + BE > Zoek op naam of bekijk de lijst (506 reeksen)

De militieregisters (dienstplichtigen): www.militieregisters.nl

Voor Friezen onder Napoleon: www.friezen-onder-napoleon.nl

Archief van het Franse leger in Parijs / Vincennes:
<http://www.servicehistorique.sga.defense.gouv.fr/>

Stamboomforum: www.stamboomforum.nl > hier ook een subforum over militairen onder Napoleon

MilWiki & DutchRegiments > <http://www.milwiki.nl/dutchregiments/> > is op het moment offline, maar komt weer terug. Veel over het Staatse leger (tot 1795).

Scanproject

Meerdere malen hebben we iets verteld over de vorderingen van het scanproject. Meerdere keren is de vraag gesteld: wat gebeurt er nu eigenlijk? Hieronder ziet u een scan van een van de bladen, die in de ordners zaten in de eerste kast links in onze bibliotheek. Al deze bladen worden gescand en krijgen een uniek nummer.

Na alle fijne jaren die we met hem mochten beleven, hebben we geheel onverwacht afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze lieve papa en opa

Dirk Laan

echtgenoot van Klazien Laan-Leeuw

* Venhuizen, 18 oktober 1932 † Venhuizen, 8 augustus 2005

Venhuizen: Klazien Laan-Leeuw
 Venhuizen: Betty en Martin
 Barneveld: Jaap en Anita
Inge, Tim
 Apeldoorn: Martin en Bianca
Niek

De Buurt 69
 1606 AD Venhuizen

Dirk is thuis, waar gelegenheid is tot afscheid nemen woensdag van 15.00 tot 17.00 uur en donderdag van 19.00 tot 20.30 uur.

De plechtigheid voorafgaand aan de crematie zal plaatsvinden vrijdag 12 augustus om 14.00 uur in Crematorium en Uitvaarcentrum Hoorn, Berkhousterweg 26 te Hoorn.

 Diep bedroefd, maar dankbaar voor zijn goede zorgen delen wij u mee dat toch nog onverwacht is overleden onze vader en opa

Nicolaas Hand

sinds 29 september 2000 weduwnaar van Emerentia Hand - Laan

* 12 mei 1920 † 25 september 2005

Onze oprechte dank gaat uit naar alle medewerkers van de Bosmanstichting voor alle goede zorgen.

Schellinkhout: Simon en † Jeannette
 Venhuizen: Rinus en Willy
Germaine en Melle
René en Chyntia
 Zwaag: Wim en Freeke
 Menno

Correspondentieadres:
 Klagerstuin 10
 1689 JN Zwaag

Onze vader is overgebracht naar de rouwkapel van de Lucaskerk, Westeinde 4 te Venhuizen. Daar bidden wij voor hem tijdens een avondwake op woensdag 28 september om 19.30 uur, waarna er gelegenheid is tot afscheid nemen en condoleren.

De gezongen uitvaartdienst wordt gehouden op donderdag 29 september om 10.30 uur in bovengenoemde kerk, waarna wij onze vader zullen begeleiden naar zijn laatste rustplaats op het rkerkhof aldaar.

1955 2005

Dankbaar en blij delen wij U mee dat onze ouders, opa en oma

Cor Laan
en
Jo Laan-Wijnker

op woensdag 17 augustus hun 50 jarig huwelijksfeest hopen te vieren.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Venhuizen: Ans en Piet
Miranda en Thijs, Sander - Maurice
 Grootebroek: Johan en Margreet
Koen - Kris
 Wervershoof: Afra en Johan
John - Dave - Paul
 Hoogkarspel: Sjaak en Margret
Jorien - Pieter
 Venhuizen: Marian en Frank
Ruud - Kees - Yvonne
 Wervershoof: José en Jos
Esther - Ted
 Venhuizen: Kees en Marjan
Naomi - Tim - Sophie

De viering uit dankbaarheid is om 13.30 uur in de St.Lucaskerk te Venhuizen. Daarna wordt het feest voortgezet in café-restaurant 'De Roode Leeuw' te Venhuizen.

Als u hen wilt feliciteren bent U van harte welkom van 19.00 tot 20.00 uur.

Westerkerkweg 44
 1606 BE Venhuizen

Dolgelukkig zijn wij met de geboorte van onze dochter

JARNO

25 September 2005
 3940 gram 520 mm

Dennis en Cindy Laan
 Bedrijfsweg 14
 1613 dx Grootebroek

Trots en blij zijn wij met de geboorte van onze dochter

Alies

25 september 2005

Klaas-Pieter Clay & Sigrid Laan
 Troffel 19
 1611 LH Bovenkarspel
www.xs4all.nl/~kpcly/

1955 - 2005

Op 9 november 2005 zijn onze ouders, schoonouders, opa en oma

Lou Laan & Vera Laan-Buysman

50 jaar getrouwd.

Wij willen hun hiermee feliciteren.

Arie & Veralien
 Paula, Bart en Harmke, Yvonne, Mariska, Ron
 Linda & Jeroen
 Ilse, Chris, Erik, Laurine
 Marita & Jack

St. Lucasstraat 61, 1606 BS Venhuizen

Bas
Richard

23 november 2005

broertje van Sil, Jelle, Lisa en Roos *

Jacqueline van der Lee en Richard Laan

Overdorpstraat 48
 1648 KH De Goorn

ARJAN
Adrianus Joannes Maria

Geboren op 29 november 2005

Werner en Jolanda Laan-Wolkorte

Spanbroekerweg 223
 1715 GN Spanbroek

Op dinsdag 13 september zijn

Nic Laan en Anny Laan-Mooij

50 jaar getrouwd.
 Wij wensen hen een stralende dag toe.

De kinderen en kleinkinderen

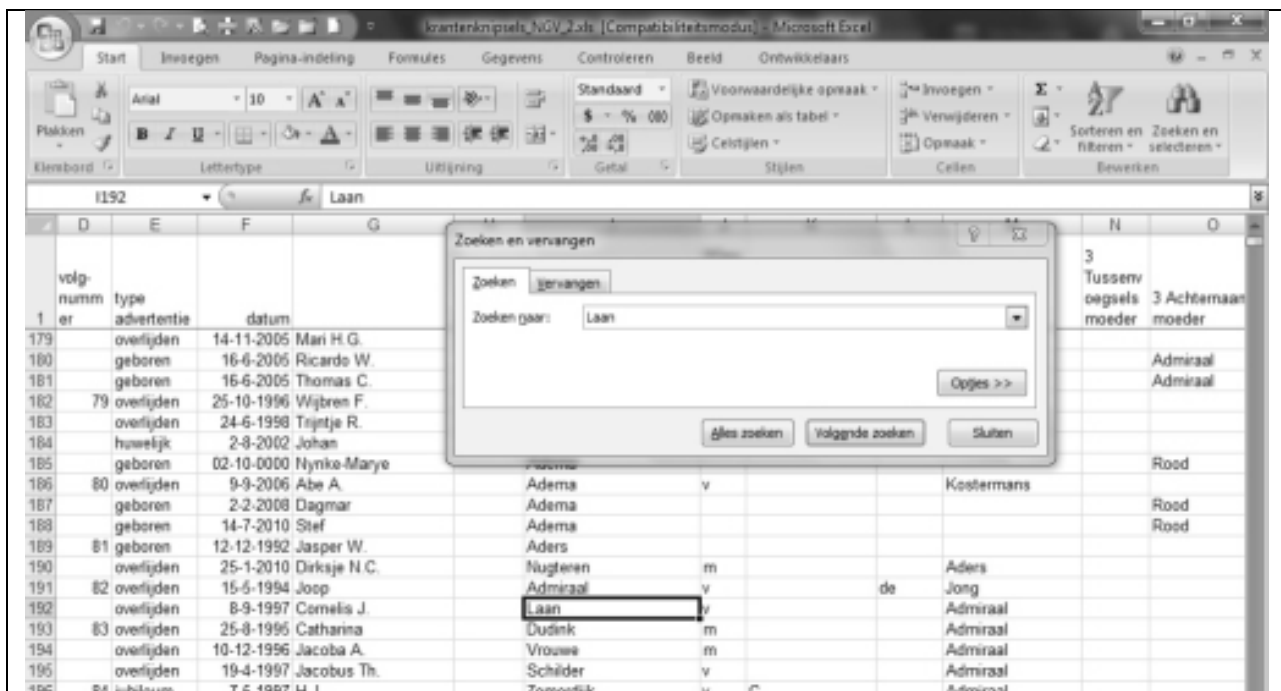
Zwaagdijk 77
 1681 NC Zwaagdijk

9355

Per familiebericht worden de gegevens ingevoerd in een regel van een Excel-bestand. De ingevoerde familieberichten krijgen het nummer van het betrokken blad. Wanneer straks de totale informatie op de website van het Westfries Archief is geplaatst kan door het invullen van een naam en voornaam het betrokken blad worden opgeroepen. Voorlopig moeten we ons nog tevreden stellen met de laptop van de afdeling. Deze is iedere avond wanneer er een lezing is beschikbaar. Door “Ctrl+F” in te tikken kan in een klein scherm een achternaam ingevoerd worden. Door “volgende zoeken” kan naar een andere advertentie met dezelfde naam gegaan worden.

Op de gevonden regel wordt dan op de grijs/zwarte knop geklikt en het blad met de bedoelde advertentie wordt getoond.

Het scannen en invoeren in Excel gebeurt steeds door twee personen. Het werkt gemakkelijker en er is een goede controle op de invoer.

Na 2 jaar zijn van de ongeveer 65 ordners er nu 31 gedigitaliseerd. We hebben nu ruim 9.500 scans en 26.000 familieadvertenties verwerkt en zijn daarmee ongeveer op de helft.

Omdat Aad en Riek Goossens onlangs gestopt zijn met dit werk, Aad en Riek heel hartelijk dank voor de medewerking, is er op de woensdagmiddag ruimte vrijgekomen voor mensen die aan dit project willen deelnemen. Ook op maandag is er nog ruimte.

U kunt zich aanmelden bij dickwaalboer@planet.nl of tel.0229 591746.

Even voorstellen

Mijn naam is Dick J. Schenk Sr. Bij de najaarsvergadering in november ben ik toetreden tot het bestuur van de afdeling Oostelijk West-Friesland van de NGV. Laat ik me daarom even voorstellen.

Op 30 september 1941 ben ik geboren in Hensbroek als oudste zoon van Piet(er) Schenk en Trijntje Koning. Vader Schenk was de laatste warme bakker in Hensbroek.

Na de lagere school in Hensbroek, Mulo (B) in Alkmaar, heb ik aan de Hogere Zeevaartschool van het Zeemanshuis aan de Foeliedwarstr. in Amsterdam het internationale certificaat Radiotelegrafist. 2^e kl. behaald. Na dit examen heb ik als R.O. bij Radio-Holland een aantal jaren over de aardbol rondgezworven. In die periode ben ik gehuwd met Yvonne Lolang uit Alkmaar/Hensbroek, geboren 9 febr. 2603 in Semarang. Haar geboorteakte is in het Ned. en het Maleis opgesteld, met een zegel van N.O.I. en de Japanse jaartelling (2603 = 1943).

Vanaf eind jaren '60 wonen we in Hoogwoud. Hier zijn onze drie zonen geboren. Na de Koopvaardij heb ik nog bij de Klu en later bij Arbeidsvoorziening (GAB) in Hoorn gewerkt.

Sinds 6 jaar geniet ik met volle teugen van mijn pensioen. In het voorjaar en najaar zwerven we 6 á 8 weken met de camper door Europa. Als we thuis zijn, probeer ik de tijd zo goed mogelijk te verdelen tussen mijn vele hobby's. Op dit moment is prioriteit nummer één de inventarisatie van ons privé archief, de enorme hoeveelheid genealogische informatie van ons beider familie die ik de laatste 40 jaar heb verzameld en het beschrijven en digitaliseren van duizenden privé foto's, dia's en 8 mm films die ik ooit heb gemaakt.

Wat heb ik met genealogie? Hier ben ik op een bijzondere wijze ingerold. Eind jaren '60, vond ik achter mijn geboortehuis een berg hout en stukken oud behang, afkomstig uit een kamer die door mijn ouders was gerenoveerd. Achter het behang zaten stukken van oude kranten die nog goed leesbaar waren. Ik heb toen willekeurig enkele stukken oude krant meegenomen en thuis in een boek opgeborgen.

Een tiental jaren later gebeurde iets merkwaardigs. Op een avond kwamen we laat terug uit België van een begrafenis. Tijdens de condoleance waren we bij toeval in contact gekomen met een aantal mensen, dat carrière had gemaakt als militair, bestuursambtenaar etc. in het voormalige Ned. Indië. Toen we weer thuis in Hoogwoud waren, liep ik naar mijn boekenkast en pakte er willekeurig een boek uit. Bij het doorbladeren vielen de stukken

krant er uit, die ik ooit had mee genomen uit mijn geboortehuis in Hensbroek.

Opeens viel mijn oog op een familie advertentie waarin stond, dat in oktober 1886 Johannes Hildering, luitenant Inf. O.I. leger op dat moment verblijvende in Kotta-Radja bij volmacht was gehuwd met Adolphine Pauline van der Worm wonende in Semarang.

Langzaam drong tot me door wat ik in handen had. Een stuk krant uit **1886** dat functioneel gebruikt was als onderpapier voor behang, in een kamer van mijn geboortehuis. Maar in **1886** bestond dit gedeelte van het huis nog niet. Tijdens de renovatie was vast komen te staan, dat het in **1909** was bijgebouwd door W. Leegwater uit Hensbroek.

Stel je eens voor, het dagblad voor West-Friesland anno **2012**, wordt **23 jaar** bewaard om in **2035** functioneel te worden gebruikt als onderpapier voor een nieuw behangetje in je slaapkamer.

Maar dat niet alleen, luitenant Johannes Hildering kenden wij als oom Jan, drager van de MWO en Adolphine Pauline van der Worm als tante Adolphine, de zuster van Yvonne haar grootvader Paul Adolph van der Worm uit Semarang.

Omdat ik hier het mijne van wilde weten, was dit de start van een genealogisch onderzoek naar onze beider familie.

Na jaren onderzoek heb ik ordners vol met gegevens van onze families. Met name de West-Friese familie Schenk (binnenvaartschippers, onderwijzers der Jeugd), Koning (molenaars, De Rijk/Schermer), Hardebol (boeren en boerenarbeiders, Beemster/Schermer) Bak (landarbeiders uit de Langedijk), Roos (boeren en boerenarbeiders, Zijpe), v.d. Worm (3 takken: een Hollandse tak van marine en koopvaardij officieren, een Zuid Afrikaanse dominees- tak en een Indische tak van VOC - en bestuursambtenaren)

We hebben vele gegevens terug gevonden van Yvonne haar familie Domis/Senerpont Domis en Kloek (zijn portret hangt in het museum in Alkmaar als voormalig bestuurder van de stad Alkmaar. Maar ook van een belangrijke Indische tak, de familie dato Lolong/Lolang/lasoet, de stichter van Manado. Zijn beeld met een knuppel in zijn hand, staat als een soort Jan Pietersz Coen in Manado en is voor de stad Manado een toeristische trekpleister.

Heel bijzonder vinden wij, dat Yvonne haar familie, die naar Ned. Indië is vertrokken en mijn voorgelacht Schenk en Roos elkaar gekend hebben, zowel in Holland als Ned. Indië.

Misschien ziet u raakvlakken met bovenstaande families en uw eigen genealogisch onderzoek. U kunt me altijd mailen voor meer informatie.

Ik hoop dat ik enigszins een beeld van mijzelf heb kunnen geven, waaruit blijkt dat genealogie een belangrijk deel van mijn leven uitmaakt. Ik spreek dan ook de wens uit dat ik, nu ik deel uitmaak van het bestuur, samen met de andere bestuursleden en u een belangrijke bijdrage kan leveren aan de bloei van onze vereniging.

Dick J. Schenk Sr

Aanwinsten in onze afdelingsbibliotheek

Genealogie van de familie Mak in Noord Holland

Een mooi gebonden boek over de familie Mak vanaf ca. 1570 tot heden. De familie Mak kwam oorspronkelijk uit Oterleek en de meeste generaties zijn Noord Holland trouw gebleven. Het is een familie van overwegend landmannen.

Het boek is onderverdeeld in 9 generaties, waarbij de uitwerking van iedere generatie vergezeld gaat van een deel van de landelijke en/of locale geschiedenis. Achterin vindt u een overzichtelijke index op achternaam en woonplaats: ongeveer 150 plaatsnamen (zeer frequent zijn onder andere: Hoorn, Obdam, Oude Nierdorp, Schagen, Spanbroek, Ursem en Warmenhuizen) en 1150 familienamen passeren de revue. Bovendien wordt de tekst regelmatig aangevuld met foto's en kaarten, wat een prettig leesbaar geheel oplevert. Kortom dit boek is zeker een aanrader om te lezen. Elders in dit blad treft u ook nog een kwartierstaat aan van Jan Mak.

(Een geschenk van de auteur Dirk Mak).

Karckeboeck van Twisch

Ook een prachtig gebonden boek over het leven van alledag in en om Twisk tussen 1658-1755, zoals weergegeven in de oude notulen, verslagen en aantekeningen van de hervormde kerk. Het is een transcriptie van het oorspronkelijke Karckeboeck van Twisk. Achterin staat een namenlijst van de personen en plaatsen die genoemd zijn in de kerkeradsvergaderingen. Het is wel een boek waarvoor je even de tijd moet nemen om het door te lezen.

(Dit boek is aan ons geschonken door de heer H. van Deelen).

Beide heren bedankt voor deze prachtige aanwinsten voor onze bibliotheek.

Tiny Kraakman-de Jong

Bibliotheeknummer 030.05: De Nationale Militie *(door Gerri Kind-Renskers)*

Er gaat soms meer schuil dan je denkt achter zo'n eenvoudige titel. Natuurlijk wordt ook de loting, nummerwisseling, plaatsvervanging, vrijstelling wegens broederdienst of als enige zoon (onmisbaarheid) en uitloting besproken in deze uitgave maar het meest interessante is de vrijstelling wegens gebreken. Het staat in detail beschreven welke lichamelijke redenen voor vrijstelling waren. De militieraad bepaalde wie gekeurd moest worden wegens gebreken. In de jaren 60 van de negentiende eeuw was 10% van de lotelingen beneden de maat (onder 155 cm) ; 15 % was 155-159 cm lang; 50% 160-169 cm en 25% 170 cm of langer .

De door de lotelingen opgegeven lichaamsgebreken en de beoordeling vinden we terug in het lotingsregister. De militiecertificaten noemen ook de gebreken die aanleiding voor afkeuring waren. Achter de nummers gaan de meest merkwaardige gebreken schuil! Het reglement uit 1862 is te vinden in deze publicatie in onze bibliotheek en is ook te raadplegen via Internet <http://home1.worldonline.nl/~liak/national.htm>.

Laten we er eens een paar uitlichten: nr. 13. Gemis van alle of de meeste nagels aan handen of voeten nr. 19 Koude of verzakkingsgezwollen [nooit van gehoord, G.K] nr. 26 Buitengewone ontwikkeling van de borsten waardoor het dragen van een uniform bemoeilijkt wordt. Nr. 39 scoliosis (kromme ruggengraat) cyphosis (hoge rug) of lordosis (ingevallen rug). Nr. 21 is wat onschuldiger: zeer stinkend algemeen of plaatselijk zweet, vooral aan de voetzool, vergezeld van een roosachtige toestand. nr.54 beenbreuken! Van been-spekgezwel, been-vezelgezwel en winddoorn heb ik nooit eerder gehoord. In totaal worden 357 afwijkingen / ziektes genoemd. Het wekt niet de indruk dat de doorsnee burger erg gezond was en dat behandeling van een aantal kwalen blijkbaar niet mogelijk was. In het laatste deel van deze publicatie staan nog een aantal straffen, dat een soldaat opgelegd kon worden. In juni 1854 wordt het kielhalen vervangen door de kruiwagenstraf: het plaatsen van de veroordeelde in een militaire strafgevangenis voor de tijd van drie tot vijftien jaren, ten einde daar aan het verrichten van arbeid te worden onderworpen. Aan de kruiwagenstraf gaat bij dek- en onderofficieren steeds degradatie vooraf; bij mindere schepelingen de vervallen verklaring van den militairen stand. Welke straf werd bedoeld met "laarzen" is mij niet duidelijk geworden uit dit artikel.

Kwartierstaat Mak

(ingezonden door Dick Waalboer)

16	17	18	19	20	21	22	23
<p>Arien Jansz Mak winkelier, vrachtschip- per en warmoeze- nier. 17 apr 1779 Obdam - 2 jun 1860 Hensbroek.</p> <p>x 23 nov 1806 Obdam</p>	<p>Trijntje Jacobs Groot 7 jun 1781 Heerhugo- waard - 26 mrt 1824 Hensbroek</p>	<p>Jurriaan Barendsz Bevermeijer dagloner. 14 mrt 1774 Alkmaar - 16 sep 1834 Zuid Scharw oude</p> <p>x 22 jun 1806 Noord-Scharwoude</p>	<p>Margaritha Jacobs Hoetjes 9 jul 1778 Zijpe. - 14 jan 1827 Zuid-Scharw oude.</p>	-	-	<p>Pieter Cornelisz Langedijk ca 1748 Sint Maarten 5 mrt 1813 Zijpe</p> <p>X 17 apr 1795 Zijpe</p>	<p>Jantje Pieters Rijper 28 jan 1774 Zijpe - 6 jan 1854 Sint Maarten</p>
8		9		10		11	
<p>Jan Mak landbouwer, arbeider 28 apr 1815 Hensbroek - 6 feb 1896 Heerhugowaard</p> <p>x 9 feb 1843 Heerhugowaard</p>		<p>Marijtje Bevermeijer 13 feb 1815 Zuid-Scharwoude - 10 jan 1881 Hensbroek</p>		- -		<p>Johanna Pieters Langedijk dienstmeid 31 jan 1801 Zijpe - 23 jul 1873 Sint-Maarten</p>	
4				5			
<p>Adrianus Mak veehoudersknecht, arbeider 14 dec 1846 Spanbroek - 18 mei 1919 Sint Maarten</p> <p>x 5 feb 1874 Hensbroek</p>				<p>Johanna Langedijk dienstmaagd 15 mei 1840 Sint Maarten - 20 okt 1908 Sint Maarten</p>			
2							
<p>Dirk Mak arbeider, kaasmaker, winkelier, peteroliehandelaar 27 feb 1878 Hensbroek- 3 nov 1961 't-Zand</p> <p style="text-align: right;">x 24 sep</p>							
1							
<p>Johannes Gerardus (Jan) Mak 10 dec 1910 't-Zand - 8 mei 1977 Den Helder. timmerman, assistent uitvoerder</p>							

24	25	26	27	28	29	30	31
Johannes Boekel	Geertje Kroone	Andries Laurensz Hopman	Grietje Pieters de Wit	Arien Dirksz Bruin	Trijntje Jans Stam	Jan Bijwaard	Geertje Oudezoon
5 dec 1786 Warmenhuisen - ca 1847 Schagen	12 sept 1789 Schagen - ca 1844 Schagen	ca 1793 Zijpe -	ca 1795 Zijpe -	ca 1783 Oudkarspel - 19 april 1850 Oude Niedorp	- ca 1846	15 febr 1782 Nieuwe Niedorp - 9 okt 1826 Oude Niedorp	26 jan 1787 Nieuwe Niedorp - 14 okt 1847 Oude Niedorp
X 3 mrt 1816 Schagen		X 24 juni 1813 Zijpe		X 4 mei 1806 Nieuwe Niedorp		X 24 sept 1815 Oude Niedorp	
12	13		14		15		
Gerardus Boekel boerenknecht, landman	Trijntje Hopman		Cornelis Bruin landman		Aagje Bijwaard		
14 april 1820 Schagen - 27 jan 1896 Zijpe	13 mei 1814 Zijpe - 2 aug 1851 Zijpe		15 mei 1822 Harenkarspel - 21 april 1906 Nieuwe Niedorp		27 nov 1824 Oude Niedorp - 9 juni 1863 Zijpe		
X 5 aug 1848 Schagen		X 26 april 1845 Oude Niedorp					
6				7			
Gerrit Gerritz Boekel				Catharina Bruin			
20 sept 1849 Zijpe - 27 sept 1888 Zijpe				11 nov 1849 Harenkarspel - 8 jan 1904 Zijpe			
3							
Agatha Boekel							
31 jan 1874 Zijpe - 5 feb 1958 't-Zand							
1901 Zijpe							
X 't Zand 15 augustus 1945 Cornelia Catharina Meeuwisse 1 januari 1921 Hellevoetsluis - 2 maart 2006 Wieringerwaard							

Oud Schrift

(door Gerri Kind-Renskers)

Instructie waer naer Jan Simonsz
 Wapeling als by Burgemeesteren
 ende kerckmeesteren deser stede Edam
 aangenomen zijnde tot hontslager
 hem inde bedieninge vanden zelven
 Officie heeft te reguleren

Inden eersten sal hij gehouden wesen de honden soo
 veel doenlijck is uuijt de kercke te keeren. Verder
 kinderen in de kercke in stilte te houden. Vergeneralijck
 alle ongeregeldheden binnen en omtrent de kercke
 dienende tot verhinderung vant gehoor des Goodes
 Woort te weeren ende voortecoomen.

Instructie waer naer Jan Simonsz
 Wapeling als bij Burgemeesteren
 ende kerckmeesteren deser stede Edam
 aangenomen zijnde tot hontslager
 hem inde bedieninge vanden zelven
 Officie heeft te reguleren

Inden eersten sal hij gehouden wesen de honden soo
 veel doenlijck is uuijt de kercke te keeren. Verder
 kinderen in de kercke in stilte te houden. Vergeneralijck
 alle ongeregeldheden binnen en omtrent de kercke
 dienende tot verhinderung vant gehoor des Goodes
 Woort te weeren ende voortecoomen.

Familie Gerbehij

(door Fred Hoek)

Onderliggende genealogie is onderdeel van een grote parenteel die ontstond door een onderzoek naar de binnenvader en binnenmoeder van het Gemeene Wees en Armenhuis in De Rijp, te weten Hendrik Gerbehij en Neeltje Nibbering (zie V). Oorspronkelijk stamt de naam Gerbehij uit het Franstalige deel van het huidige België en werd/wordt daar gebezigd als Gerbehaye. De naam kan zijn afgeleid van het verdwenen dorp Gerbehaye uit de Frankische tijd (6e en 7e eeuw) in het departement Jehay-Bodegnée in België, een gemeente in de provincie Luik bij de weg Hoei-Luik, 11½ kilometer van Hoei. Letterlijk betekent de naam Gerbehaye: Gerbertshage of Bosch van Gerbert. Er waren mensen die zich achternamen toe eigenden die met hun woonplaats hadden te maken waardoor o.a. de naam 'de Gerbehaye' (van Gerbehaye!) ontstond. Er mag worden aangenomen dat de achternaam dus een toponiem is en zijn oorsprong vindt in voornoemde streek. Het onderzoek van onderhavige families begon in Nederland waar deze naam in 1735-1740 voor het eerst opdook in Hoorn. Twee Belgische broers Gerbehaye huwden met een Hollandse en worden ingeschreven als Gerbehij. Het was het begin van de naam Gerbehij in Nederland en later ook in de Verenigde Staten waar vier broers Gerbehij heen trokken. De Amerikaanse nazaten van hen werden al snel als Gerbehy genoteerd. In Nederland is de naam Gerbehij vrijwel uitgestorven maar leeft nog, zij het met een iets andere Amerikaanse spelling, vruchtbaar voort aan de overzijde van de oceaan.

De Franse naam werd niet alleen in België maar ook binnen Nederland in allerlei vormen geschreven. De Belg Hubert Gerbehaye noteerden, afgezien van het tussenvoegsel 'de', de volgende achternamen: Gerbehyae, Grebehaye, Gebrehaye, Egrbehaye, Gerbehay, Gerbehaya, Gerbehsye, Geebehaye, Gerbehayea, Gerbehayee, Gerbehayei, Gerbehaie, Gerbierhay, Gerbiehaie, Gerbihaye, Gerbohay, Gerbeaye, Gerbebage, Gerboheye, Gerboayae, Gerbetray, Gerebay en Gerbehayeo.

In de uitvoerige parenteel van Gerbehij is het al niet veel minder en komen we tegen:

Charbehaij, Cherbay, Cherbaye, Cherbaij, Cherbehaij, Cherbahij, Cherbehay, Cherbeij, Cherbeheij, Gerby, Gerbahay, Gerbehy, Gerbehij, Gerbehey, Gerbeheij, Gerbereij, Gerbehai, Gerberhai, Gerbehaije, Gerbihaye en Scherbeheij.

Met de oorspronkelijke Franse, Nederlandse en Amerikaanse namen kwamen we daarbij op 47 schrijfwijzen van deze naam.

De onderstaande stamreeks is een fragment uit de parenteel Gerbehaye/Gerbehij/Gerbehy. Het publicatiedoel is enkel en alleen maar voor de mogelijke verwanten die hierin een aanvulling mogen vinden. Aan de andere kant zou het de auteur plezieren wanneer hij aanvullingen/correcties op deze reeks zou mogen ontvangen.

I Egidius- of Gilles GERBEHAYE of -GERBIHAYE

Zoon van Gielen- of Gilles Arnoldusz. Gerbehaye en Jeanne Henri'd. Dacos(se)

Gedoopt op maandag 17 december 1668 te Latinne (B), peter: Pierre Bernardsz. Nahon, meter: Marie la Roche, koopvrouw uit Latinne, en overleden op zaterdag 23 mei 1739 te Bertrée (B). Gilles trouwde omstreeks 1696 met:

Barbe (DE) MARTEAU(X) of -MORTEAU(X), ook -MOTTIAU

Dochter van Daniël (de) Morteau (.-1719) en Carolina **Thirion** (.-1702)

Zij is gedoopt op woensdag 6 juli 1667 te Hannut (B) en overleden op zaterdag 3 maart 1714 te Bertrée (B). Uit deze relatie geboren:

1. **Anne Gerbehaye**, gedoopt op 28 maart 1697 te Bertrée (B), peter en meter: Jacques- en Anne Françoise Marteau

2. **Egidius- of Gilles Gerbehaye**, gedoopt op dinsdag 24 november 1698 te Bertrée (B), peter: Jaques de Morteaux, meter: Catherine Morteaux en als Egide G. overleden op 23 mei 1739 te Bertrée (B) Egidius of Gilles trouwde op 25 juli 1734 te Saint Michel (B) met Marie Joseph **Dubois**, dochter van Thomas **du Bois** en Marie Marguerite **Labbez**, geboren/gedoopt op 5-6 december 1707 te Saint Michel (B) en overleden vóór 11 december 1751

3. **Arnold(us) Gerbehaye**, gedoopt op donderdag 25 november 1700 te Bertrée (B) door kapelaan Henri Gregorius, peter: Arnold- of Aert Gerbehaye (vermoedelijk grootvader!), meter: Marie Gerbehaye (zus van de vader). Arnoldus trouwde omstreeks 1726 met (Marie) Agnes **Jamar**, dochter van Jean François **Jamart** en Catherine **Raab** (heden: **Rappe**). Zij is gedoopt op 17 februari 1701 te Thisnes (B), peter: Martin Jamart, meter: Maria Raab en overleden op 15 november 1794 te Grand-Hallet (B). Uit deze relatie werden drie dochters en vier zonen geboren

4. **Daniël Gerbehaye** of **-Gerbeheij**, 1703-..., *volgt II.1*

5. **Jaques- of Jacobus Gerbeheij**, 1704-..., *volgt II.2*

6. **Barbe- of Barbara Gerbehaye**, geboren tussen 13 maart- en 9 september 1708, waarschijnlijk te Bertrée (B)

Tussen de akten van voornoemde data is een leemte waarop 3 á 4 akten ingeschreven konden zijn o.a. die van Barbe. Haar naam wordt echter ook vermeld in een lijst uit 1709 van het belastingkantoor van Brabant (A.G.R. reg.nr.335). Tussen de aangeslagen families van Bertrée vermeldt men Gilles Gerbehaye, zijn vrouw en 5 kinderen: Gilles, Arnold, Daniël, Jacques en **Barbe**.

Overleden op 19 april 1758 te Bertrée (B), trouwde omstreeks 1724 met Jean François- of François **Corin**. Uit deze relatie werden drie zonen en vier dochters geboren:

7. **Marie Françoise Gerbehaye**, gedoopt op woensdag 9 oktober 1709 te Bertrée (B) door kapelaan Lamormainy, peter: François Wilmar(t), meter: Marie Françoise Doneu(x), overleden op 16 oktober 1725 te Bolinne (B)

8. **Etiënne- of Stephanus Gerbehaye**, gedoopt op vrijdag 10 mei of juni 1712 te Bertrée (B) door pastoor Sebastiaan de Tonus, peter en meter: Etiënne- (10-5-) of Stephane- (10-6-) en

Agnete Robert

De kerk van Bertrée (B)

II.1 Daniël GERBEHAYE, -CHERBAY of -GERBEHEIJ

Zoon van Egidius- of Gilles Gerbehaye en Barbe (de) Marteau(x), *zie I*

Gedoopt op vrijdag 16 februari 1703 in Bertrée (B) door pastoor Sebastiaan de Tonus, peter: Nicolas Morteaux, meter: Marie-Anne Wilmar(t) en overleden na juli 1757. Daniël, woonde Op 't Watertje te Hoorn en ondertrouwde pro deo te Hoorn op 22 mei 1740, komende 'van Bertre bij Hanan', met:

Agnes BOUMAN of -BONMAN(S)

Jonge dochter van Doesburg RK, wonende Op 't Watertje te Hoorn, overleden na juli 1757.

Uit deze relatie geboren:

1. **Marijtje Gerbai** of **-Gilard**,

Waarschijnlijke dochter en niet dezelfde Marijtje onder 2 genoemd omdat zij als jonge dochter in het huwelijk trad en per definitie nog geen huwelijk achter de rug had

Marijtje trouwde op 2 februari 1760 te Hoorn met Pieter Pietersz. **de Wever**, uit deze relatie geboren: Petrus, RK gedoopt op 16 maart 1769 te Hoorn

2. **Marijtje Scherbeheij** of **-Cherbehaij**, *volgt III.1*

3. **Immetje Daniëls**, getuige bij het huwelijk van haar zus Marijtje met Pieter Pieters in 1760

4. **Daniël Cherbay**, RK gedoopt op zaterdag 3 december 1746 in Hoorn, doopgetuige: Joanna Eggins

5. **Geertruij Cherbaij** RK gedoopt op zaterdag 20 juni 1750 in Hoorn, doopgetuige: Joanna Eggins. Door Daniël werd op 5 september 1750 te Hoorn een overleden kind aangegeven, was het Geertruij?.

6. **Alida** of **Aaltje Cherbay** of **-Gerbeheij**, *volgt III.2*

II.2

Jaques- of Jacobus GERBEHEIJ of -CHERBAY

Zoon van Egidius- of Gilles Gerbehaye en Barbe (de) Marteau(x), *zie I*

Jonge man, RK, Ruiter onder de compagnie van de heer Kesselaar, liggende in garnizoen te Hoorn. Waarschijnlijk wordt hier bedoeld Christiaan Kesselaer uit het voormalig Belgisch-Vlaamse Cassel (momenteel Frankrijk). Kesselaer lag in garnizoen te Bergen op Zoom onder Balfour toen hij op 20 juni 1725 in ondertrouw ging met Elisabeth Makleijn of – Makeley uit Sluis in Vlaanderen (zie: *Vredesgarnizoenen van 1715 tot 1795* H. Ringoir, 's-Gravenhage 1980, Bijdragen van de Sectie Militaire Geschiedenis nr. 8). Hoogstwaarschijnlijk was ook Jaques zijn broer. Daniël onder de dezelfde omstandigheden in Hoorn terecht gekomen en diende ook in de compagnie van de heer Kesselaar, hoewel het niet bij zijn huwelijksinschrijving vermeld stond, maar dat was tenslotte 6 jaar later. Waarom deze Belgen naar Hoorn waren getrokken was door de oorlogsdreiging van Frankrijk. Direct na het overlijden van Lodewijk XIV op 1 september 1715 deed hertog Filips van Orléans een staatsgreep die een periode van lichtzinnigheid inluidde zolang de troonopvolger nog niet volwassen was (1723). Ondertussen werkte kardinaal Fleury als minister des Konings met de inspecteur-generaal van financiën Orry ijverig voor de bevordering van de welstand van Frankrijk. Omstreeks 1740 waren ze zover dat de inkomsten de uitgaven dekten en naar hun mening zou het zo blijven als het maar vredig bleef, zonder uitpattingen. Maar de minister van buitenlandse zaken Chauvelin dacht daar anders over. In 1717 had hij, ondanks verzet van de kardinaal, de alliantie met Engeland al opgezegd. Omstreeks 1730 kreeg Frankrijk Lotharingen in bezit en herkreeg Frankrijk weer een leidende positie in Europa. Het huis Habsburg was eeuwenlang de gevaarlijkste vijand van Frankrijk geweest en gebleven en in 1741 was het zover dat de Franse legers optrokken tegen de Oostenrijkers, de Oostenrijkse successieoorlog. De veldtocht leek te eindigen in 1745 met de slag bij Fontenoy, waarbij de Fransen het leger van de Engelsen, Oostenrijkers en Nederlanders versloegen. De geestdrift van Fransen was groot en de jonge knappe Lodewijk XV, die de slag zelf had meegemaakt, was een held. Daarop volgde nog een snelle verovering van het zuidelijke deel van het Koninkrijk der Nederlanden in 1747, een afstraffing, omdat de Nederlanders met de Engelsen partij hadden gekozen voor Maria Theresia van Oostenrijk. België bestond immers nog niet, dus kwam onze grens plotseling wat hoger te liggen, vanaf de Zeeuwse eilanden over het noorden van het huidige Noord-Brabant bijna rechtlijnig naar Duitsland. In 1748 kwam er een eind aan de schermutselingen met de Vrede van Aken, nadat Rusland dreigde op te trekken naar Frankrijk. Zie daar de reden van de vlucht van de 'Belgen' in het Staatse Leger naar het Noordelijke Nederland en de reden waarom er bij het huwelijk van Daniël niet meer werd gerept over

Kesselaar.

Gedoopt op zondag 20 juli 1704 in Bertrée (B) door eerwaarde Sarta, pastoor in Avernas (B), peter: Jacques Collin, meter: Jenne Françoise Moreau(x) en als Jacq Cherbaj begraven op 5 januari 1766 te Hoorn (Statie Sint Franciscus). Jaques of Jacobus trouwde RK op zondag 30 mei 1734 in Hoorn met:

Jo(h)anna EGGINK, ook: -(VAN) EGENS, of -EGGINS

Huwelijksgetuigen bij het huwelijk Cornelia Schouten en Anna Spijker. Jongedochter van Hilvoort bij Boxtel (Helvoirt, uitspraak "Helvoort", gem. Haaren N.B.), overleden na november 1753. Woonde op de Nieuwendam te Hoorn en overleden na 1753.

Uit deze relatie geboren en gedoopt (RK kerk 't Achterom):

1. **Anna Barbara Cherbay**, gedoopt op dinsdag 26 juli 1735 in Hoorn, doopgetuigen: Anna Spijkers en Daniël Cherbay, overleden vóór 1744,
2. **Dirckje Gerbeheij** of **-Cherbaye**, 1736-..., *volgt III.3*
3. **Maria Cherbay**, gedoopt op zaterdag 17 mei 1738 in Hoorn, doopgetuigen: Daniël Cherbay en Mari van Gemeren. Maria is overleden vóór 1739
4. **Maria-** of **Marijtje Gerbeheij**, 1739-..., *volgt III.4*
5. **Geertje-** of **Gerritje Cherbaj**, 1740-..., *volgt III.5*
6. **Petrus Cherbay**, gedoopt op vrijdag 29 juni 1742 in Hoorn, doopgetuige: Daniël Cherbay
7. **Anna Barbara Cherbehaj**, gedoopt op zaterdag 25 april 1744 te Hoorn, doopgetuigen: Dirckje Eggink (echtgenote van Jan Blickman) en Anton van Sanen.
8. **Daniël Charbehaj**, gedoopt op Paaszondag 18 april 1745 in Hoorn, doopgetuige: Daniël Charbehaj. Daniël is overleden op dinsdag 1 juni 1745 in Hoorn
9. **Anna Barbara Cherbaj**, gedoopt op zaterdag 10 september 1746 in Hoorn, doopgetuige: Marijtje van der Graght. Anna Barbara is overleden op 29 september 1746 te Hoorn
10. **Anna Barbara Cherbaj**, 1747-1824, *volgt III.6*
11. **Gerrit Cherbaj**, gedoopt op zondag 1 juni 1749 in Hoorn, doopgetuige: Dirckje Eggins. Gerrit is overleden op 30 december 1752 te Hoorn
12. **Joannes (Jan) Cherbehaj**, 1751-..., *volgt III.7*
13. **Gerrit Cherbehaj**, gedoopt op donderdag 15 november 1753 in Hoorn: doopgetuige: Marijtje van der Graght

III.1 Marijtje SCHERBEHEIJ of -Cherbehaj

Dochter van Daniël Gerbehaye, -Cherbay of -Gerbeheij en Agnes Bouman, *zie II.1*

Marijtje overleed vóór 24 oktober 1775. Marijtje trouwde op 30 december 1764 te Enkhuizen met:

Johannes CORDES, ook -KOORDES en -COURDES

De ondertrouw vond plaats in Enkhuizen op 8 december 1764 door inschrijving van '*Johannis Curdis jm van Hessen en Marijtje Scherbereij geadsisteerd door haar moederAntje Bonmans*'. Op 15 december ondertrouwde te Hoorn pro deo '*Johannes Cordes jonge man van Vorstendom Hesselcassel, wonende te Enkhuizen met Marijtje Scherbeheij jonge dochter van Hoorn, wonende op de Westerpoortsdijk, ingeschreven op attestatie van Enkhuizen, in de Classis III (1 –decemeb Johannes Cordes j.m. van Hessencassel won. Te alsoo hier omtrent iets defect was in deze inschrijving 14 dagen uitgesteld en is gedaan op nevenstaande bladzijde den 15 december)*'. (Vanaf 1648 tot 1803 was Hessen-Kassel een Landgraafschap, vanaf 1803 was het een Keurvorstendom)

De Huwelijksafkondiging was op 15 december 1764 en de sluiting op 30 december 1764 door ds. Hubert. Huwelijksafkondiging in de kerk van Enkhuizen, bijgehouden door de koster: '*Johannis Curdis jm in de Oude Westerstraat trout Marijtje Scherberheij jd van Hoorn*'. *De impost op trouwen Enkhuizen 24 december 1764 Johannes Koordes en Marijtje Scherbehey van Hoorn, pro deo*'.

Uit deze relatie geboren:

1. **Johanna Cordes**, gereformeerd gedoopt op 24 februari 1765 te Hoorn
2. **Hendrik Cordes**, gereformeerd gedoopt op 21 augustus 1768 te Hoorn

Op 24 oktober 1775 wordt te Hoorn pro deo de ondertrouw ingeschreven van '*Johannes Curdes, wed. van Wittersing uit Graafschap Hessen(Wettesingen bij Warburg in het Nordhessischen Bergland) wonende in de Gravenstraat en Gesina van Vre(e)de jd van Waddingsfeld (Warnsveld) in 't Graafschap Zutphen wonnende in de Raamen*'.
Uit deze relatie geboren:

3. **Anna Catharina Cordes**, gereformeerd gedoopt op 25 mei 1777 te Hoorn

III.2 Alida- of Aaltje CHERBAY of -GERBEHEIJ

Dochter van Daniël Gerbehaye, -Cherbay of -Gerbeheij en Agnes Bouman, *zie II.1*

RK gedoopt op 1 januari 1757 in Hoorn, doopgetuige: Marijte Thijsses. Aaltje werd, volgens het lidmatenregister op 13 maart 1782 aangenomen op belijdenis voor de Gereformeerde Gemeente te Hoorn. Alida ondertrouwde pro deo voor de commissarissen op 20 december 1783 te Hoorn met:

Johan Fredrik- of Johann Friedrich HARTENSTEI(J)N

Jongeman van Lonne- of Zonneveld (Sonnefeld in Beieren D.). Volgens oud Duits gebruik werd de tweede naam als roepnaam gebruikt, dus: Fredrik.)

Uit deze relatie geboren:

1. **Philip Joachim Hartensteijn**, lutersch gedoopt op 13 oktober 1785 te Hoorn, overleden voor 1792
2. **Daniël Hartensteijn**, gereformeerd gedoopt op 5 december 1786 te Hoorn, overleden voor 1798
3. **Philip Joachem Daniel Hartensteijn**, gereformeerd gedoopt op 13 januari 1792 te Hoorn
4. **Willem Frederik Hartensteijn**, geboren op 9 maart 1793 te Hoorn en Luthers gedoopt op 10 maart 1793 te Hoorn, doopgetuigen Jan Dommel en Maria Louwrens, overleden voor 1796.
5. **Willem Frederik Hartensteijn**, geboren op 7 februari 1796 en dezelfde dag gereformeerd gedoopt te Hoorn
6. **Daniel Hartensteijn**, luthers gedoopt op 17 augustus 1798 te Hoorn
7. **Angenis Maria Hartensteijn**, gereformeerd gedoopt op 18 september 1789 te Hoorn

III.3 Dirckje GERBEHEIJ of CHERBAY(E)

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij en Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggin of -Eggink, *zie II.2*

Gedoopt op woensdag 19 september 1736 in Hoorn, doopgetuigen: Anna Spijkers en Ermtie Eggin. Dirckje, jonge dochter van Hoorn, ondertrouwde op 12 maart 1763 pro deo, zij geassisteerd door Sjacks Cherbahij als vader en hij door Johan Christiaan Spange. Beiden wonende in de Kleijne Havensteeg te Hoorn. Zij trouwde gereformeerd op 27 maart 1763 te Hoorn met:

Jan Diederik VOS

Jongeman uit Haaburg, Thüringen (D)

Uit deze geboren:

1. **Eleonora Vos**, RK gedoopt op 2 april 1763 te Hoorn, doopgetuige: Marijtje Cherbay

III.4 Maria- of Marijtje GERBEHEIJ of -GERBERHAI

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggin of -Eggink, *zie II.2*

Gedoopt als Maria door pastoor Petrus Perkij op maandag 4 mei 1739 in Hoorn, doopgetuige:

Marijtje van der Graght. Maria is op 21 juni 1778 te Hoorn begraven.

Maria wordt genoemd in de "Aantekeningen over gedachtenissen" van de Statie Sint Franciscus (schuilkerk De Drie Tulpen) aan het Achterom te Hoorn. Zij wordt drie keer ingeschreven met de vermelding van de Latijnse afkorting 'Trig.', hetgeen kan duiden op drie keer gedenken omdat er ook drie data genoteerd staan en wel de dag van begraven, 19 juli 1778 en op 22 juni 1779. Bij de laatste datum staat echter de Latijnse afkorting 'Anniv.' Wat duidt op een jaardag of herdenking van de overledene.

Marijtje, jonge dochter wonende op de Nieuwstraat te Hoorn, ondertrouwde op 28 oktober 1769 (geassisteerd met haar zuster Dirkje Gerbereij) en trouwde RK op 13 november 1769 (huwelijksgetuigen: Johanna Gerbehei (zus of tante?) en Geertruy Blikman) te Hoorn met:

Barend- of Berend LUN(N)E(N), -LUENE, -LÜN(N)E of -LEUNE(N).

Wonende te Hoorn op Blom Grafje (Bloemgracht). Geboren ca. 1740 in Nieuwkerk (Neuenkirchen?) in het Osnabrücksche (D) en begraven op 19 mei 1794 te Hoorn.

Weduwnaar van **Maria van Dijk** (Barent Leunen trouwde op 4 mei 1766 te Hoorn met Marijtje van Dijk)

Uit deze relatie geboren:

1. **Jacobus Luene**, RK gedoopt op 28 september 1770 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehei
2. **Jo(ann)ès Lunen**, RK gedoopt op 14 november 1771 te Hoorn en overleden vóór 25 januari 1782
3. **Joanna Lune**, RK gedoopt op 24 januari 1773 te Hoorn, doopgetuige: Dierikje Gerbehei
4. **Catharina Lunen**, RK gedoopt op 21 maart 1774 te Hoorn, doopgetuige: Dierikje Gerbehei
5. **Frerik Lunen**, RK gedoopt op 6 juni 1775 te Hoorn, doopgetuige: Dirkje Gerbaye
6. **Dorothea Lunen**, RK gedoopt op 8 februari 1777 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbeheij en begraven te Hoorn op 18 januari 1781

Dorothea wordt als Dorothea Gerbeheij genoemd in de "Aantekeningen over gedachtenissen" van de Statie Sint Franciscus (schuilkerk De Drie Tulpen) aan het Achterom te Hoorn. Zij wordt op 18 januari 1781 ingeschreven met de vermelding van de Latijnse afkorting 'Exeq.' hetgeen uitvaart betekent. Een volgende vermelding is op 25 februari 1781 met de Latijnse afkorting 'Trig.', hetgeen kan duiden op drie keer gedenken. Volgende vermeldingen zijn niet aangetroffen omdat de aantekeningen stopten.

7. **Geertrudis Lunen**, RK gedoopt op 14 juni 1778 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehy

Na het overlijden van Marijtje trouwde op 20 september 1778 te Hoorn Barend Lunen (huwelijksgetuigen: Jan Edink en Willem Leppits) met **Marijtje of Marritje Wijtkamp** Dochter van Jacobus Hermesse Wijtkamp (1705-..) en Niesje **Schorel** (1705-1780)

RK gedoopt op 16 februari 1743 te Hoorn, doopgetuige: Gijsbertje Klaasd., en op 68 jarige leeftijd overleden op 31 december 1811 te Hoorn.

Uit deze relatie geboren:

8. **Jacobus Lunen**, schoenmaker, RK gedoopt op 12 juli 1779 te Hoorn, doopgetuige: Neeltje Wijtkamp, en overleden op 12 juli 1844 te Hoorn. Jacobus trouwde op 7 juni 1807 te Hoorn met Pietertje **Oudes**, dochter van Gerrit Pietersz. Oudes (1760-..) en Aaltje Hermanusd. **Vrijman** (1762-1835). Geboren op 28 september 1786 te Medemblik en overleden op 22 mei 1829 te Hoorn, uit deze relatie werden 1 zoon en twee dochters geboren.
9. **Agnes Lunen**, RK gedoopt op 28 november 1780 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbehy. Agnes is overleden vóór 8 november 1785.
10. **Joannes Lunen**, RK gedoopt op 25 januari 1782 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbehey. Joannes is overleden vóór 5 oktober 1783
11. **Joannes (Jan) Lune(n)**, RK gedoopt op 5 oktober 1783 te Hoorn, doopgetuige: Neeltje Wijtkamp, en overleden op 18 juli 1856 te Hoorn, trouwde RK op 28 augustus 1808 te Hoorn met Wilhelmina Margareta **Segers**, dochter van Nicolaus Pietersz. Segers (1849-1810) en Grietje **Laverre**, RK gedoopt op 21 augustus 1782 te Hoorn en overleden op 30 juni 1810 te Hoorn

12. **Agnes Lunen**, RK gedoopt op 8 november 1785 te Hoorn, doopgetuige: Neeltje Wijkamp

III.5 Geertje- of Gerritje GERBEHEIJ, -CHERBE(HE)IJ, - GERBEHAI of - CHERBAY

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggins of -Eggink, zie II.2

Gedoopt op maandag 29 augustus 1740 in Hoorn, doopgetuigen: Marijtje van der Graght en Danielis Cherbaij. Jongedochter van de Koepoortsweg te Hoorn. Ondertrouwde de eerste keer, geassisteerd door Sjakus Gerbehaije, op 5 november 1763 en trouwde RK op 13 november 1763 te Hoorn met:

Cornelis Barentsz. BRANT

Jongeman van Purmerend, overleden vóór 1781. Huwelijksgetuigen: Sijtje Josephs en Willemijntje Mens

Uit deze relatie geboren:

1. **Jacobus Brants**, RK gedoopt op 28 juli 1764 te Hoorn, doopgetuige: Dirckje Cherbehay.

Jacobus is overleden vóór 1771

2. Op 20 augustus 1765 wordt **Gerrit** te Hoorn RK gedoopt als zoon van 'dicitus' (waarvan is gezegd) Tobias **van der Pol** (*a catholicus*) en Gerritje Cherbehay, doopgetuige: Aagje Willems, Gerrit was kennelijk '*in onecht geteeld*'. Op 28 februari 1765 trouwde **Tobias van der Po(e)**l, jonge man van Leeuwarden, met de Hoornse weduwe Jannetje **Slijpers** en trouwde als weduwnaar op 13 augustus 1774 te Hoorn met Aaltje Jansd. **Zwol**.

3. **Catharina Brant**, RK gedoopt op 13 februari 1768 te Hoorn, doopgetuige: Marijtje Pieters Met

4. **Jacobus Brant**, RK gedoopt op 26 mei 1771 te Hoorn, doopgetuigen: Marijtje Rooseboom en Dirckje Gerbehai. Jacobus is overleden vóór 1772

5. **Jacobus Brant**, RK gedoopt op 28 mei 1772 te Hoorn, doopgetuige: Dierke Gerbehai. Jacobus is overleden vóór 1779

6. **Margaretha Brant**, RK gedoopt op 24 juni 1773 te Hoorn, doopgetuige: Dierikje Gerbehai

7. **Joanna Brant**, RK gedoopt op 17 mei 1777 te Hoorn, tweeling met Bertha (8), doopgetuige: Dirkje Gerbahay

8. **Bertha Brant**, RK gedoopt op 17 mei 1777 te Hoorn, tweeling met Joanna (7), doopgetuige: Joanna Gerbahay

9. **Jacobus Brandt**, RK gedoopt op 22 oktober 1779 te Hoorn, doopgetuige: Anna Gerbehy **Gerritje Cherbeheij** ondertrouwde de tweede keer op 27 januari 1781 en trouwde RK op 11 februari 1781 te Hoorn met:

Christianus GERRITS

Jongeman van Breda. Huwelijksgetuigen: Anna Keune en Lijsje Swart

III.6 Anna Barbara GERBEHEIJ of -CHERBAIJ

Dochter van Jaques- of Jacobus Gerbeheij Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggins of -Eggink, zie II.2

Gedoopt op zondag 5 november 1747 in Hoorn, doopgetuige: Dirckje Eggins, overleden op 28 februari 1824 te Hoorn. Ondertrouwde op 1 mei 1773 en trouwde RK op 16 mei 1773 te Hoorn met:

Arie of Aari(a)an VAN DIJK

Jongeman van Hoorn. Huwelijksgetuigen: Marijtje Gerbehai en Christina Blikman

Uit deze relatie geboren:

1. **Johanna van Dijk**, RK gedoopt op 5 september 1776 te Hoorn, doopgetuige: Geertje Gerbay

2. **Joannes van Dijk**, RK gedoopt op 14 oktober 1777 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehey.
3. **Margaretha van Dijk**, RK gedoopt op 29 januari 1780 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbey. Margaretha is overleden vóór 1782
4. **Margaretha van Dijk**, RK gedoopt op 6 februari 1782 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehey
5. **Jacobus van Dijk**, RK gedoopt op 17 november 1784 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehij. Jacobus is overleden vóór 1785
6. **Jacobus van Dijk**, RK gedoopt op 30 november 1785 te Hoorn, doopgetuige: Gerritje Gerbehij

III.7 Jan GERBEHIJ

Zoon van Jaques- of Jacobus Gerbehey Jo(h)anna Egens, -van Egens, -Eggins of -Eggink, *zie II.2* R.K. Gedoopt op woensdag 16 juni 1751 in Hoorn, doopgetuigen: Grietje Overbeek en Jan Blickman, overleden na 1785. Jan ondertrouwde de eerste keer op 22 april 1781 te De Rijk met:

Lijsbeth JANTJES

Dochter van Jacob Jantjes (1707-..) en Aaltje **Appels** (1711-..). Lijsbeth was gereformeerd en overleden op 19 januari 1785 te De Rijk.

Uit deze relatie geboren:

1. **Joanna Gerbehey**, RK gedoopt op vrijdag 22 augustus 1783 te De Rijk, doopgetuige: Gerritje Gerbehey.

Jan ondertrouwde voor de tweede keer op zaterdag 11 maart 1786 te De Rijk met:

Aagje Dirksd. RAVEN

'Mennoniet' (doopsgezind) Geboren omstreeks 1750 in De Rijk en aldaar doopsgezind gedoopt op zondag 28 februari 1773 door ds. Joannes Gerbens van Grouw. Aagje was eerder gehuwd (1774) met Pieter Hendriksz. **Overberg**, overleden 1784, uit deze relatie werd een zoon en dochter geboren. Aagje is overleden op woensdag 28 mei 1817 om 02.00 uur aan de Tuinbuurt 423 in De Rijk, 67 jaar oud, bij het overlijden is haar man Jan Gerbehij afwezig.

Uit deze relatie geboren:

2. **Jacobus Gerbehij**, 1786-1848, *volgt IV*

IV Jacobus GERBEHIJ

Slachter/vleeschhouwer en tapper

Zoon van Joannes (Jan) Gerbehij en Aagje Raven, *zie III.7*

Geboren op zondag 10 september 1786 te De Rijk, aangegeven door Hendrik Gerbehij. Het overlijden op 61 jarige leeftijd is aangegeven op donderdag 10 februari 1848 te De Rijk, de dag van overlijden was onbekend bij de aangevers Hendrik Gerbehij (zoon) en Jan Nomes, timmerman 35 jaar.

In de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel De Rijk van 1832 werd Jacobus genoemd als de eigenaar van de percelen B197 (nu 't Achterom 4), B203 (nu Oosteinde 23 en 25) en B240 (nu Oosteinde 26), tezamen groot 0,0649 hectare en B632 (nu Tuingracht 34) groot 0,0139 hectare. Jacobus trouwde, 30 jaar oud, op zondag 13 juli 1817 te De Rijk met de 26 jaar oude:

Aaltje METZ

In de huwelijksakte werd geen melding gemaakt van voldoening aan de Nationale Militie.

Huwelijksetuigen: Jacob Scharn, Hendrik Overberg, Cornelis Pietersz. Jantjes en Pieter Jansz. Veth. Aaltje was de dochter van de geregtsbode, schoolmeester en koster Jan Metz [1762 (Hilversum)-1803] en Antje Tijds. **Bosman** (1764-1804). Geboren op maandag 31 januari 1791 te Castricum en gereformeerd gedoopt op zondag 20 februari 1791 te Limmen.

Aaltje is overleden op vrijdag 19 maart 1847 te De Rijk, 56 jaar oud.

Uit deze relatie geboren:

1. **Jan Gerbehij**, vleeschhouwersknecht, vleeschhouwer. geboren op maandag 24 augustus 1818

te De Rijk en overleden op vrijdag 3 augustus 1849 te De Rijk, 30 jaar oud. Jan trouwde, 24 jaar oud, op nieuwjaarsdag zondag 1 januari 1843 te De Rijk met Geertje **Smit**, Nederlands Hervormd, huwelijksgetuigen: Pieter Siewerds, Jan Oldenburg, Coenraad Smit en Leendert Smit. Dochter van de winkelier Weijert Klaasz. Smit (1782-1830) en Aaltje Leendertsd. **Nagtegaal** (1735-1826). Geboren op donderdag 29 juli 1819 te Graft (West- Grafdijk) en overleden op donderdag 20 mei 1869 te De Rijk, 49 jaar oud. Uit deze relatie zijn geen kinderen voortgekomen. Geertje trouwde voor de tweede keer op 11 juli 1852 te De Rijk met Klaas **Bleeker**, pakhuis knecht, arbeider, zoon van de vleeschhouwer/slagter Klaas Dirksz. Bleeker (1794-..) en Maartje Klaasd. **van Wieringen** (1794-..)

Geboren op 14 februari 1823 om 22.00 uur te De Rijk

2. **Cornelis Gerbehij**, geboren op vrijdag 21 januari 1820 aan de Tuinbuurt 423 te De Rijk.

Cornelis is overleden op zaterdag 18 maart 1820 te De Rijk.

3. **Hendrik Gerbehij**, 1821-1893, *volgt V*

4. **Cornelis Gerbehij**, arbeider, koopman. Geboren op maandag 24 november 1823 te De Rijk en overleden op zondag 14 juni 1857 te De Rijk, 33 jaar oud (of overleden op 17 juni 1857 aan de Kaasmarkt 859 te Purmerend?). Cornelis trouwde, 25 jaar oud, op zaterdag 5 mei 1849 te De Rijk met de 22 jaar oude dienstbode Grietje **van Eik**, huwelijksgetuigen: Daniël Hoek, Abram Brederode, Hendrik Gerbehij en Jan Gerbehij. Grietje was de dochter van Hendrik Willemsz. van Eik (1792-1846) en Antje Jansd. **Ulder(s)** of **Hulder** (1792-1866).

Geboren op dinsdag 11 juli 1826 te De Rijk en overleden op donderdag 25 februari 1869 te De Rijk, 42 jaar oud. Op woensdag 9 oktober 1850 werd het huwelijk te Hoorn ontbonden door

echtscheiding, waarvan op 17 maart 1851 te De Rijk akte is opgemaakt (reden: “*veroordeling van haar echtgenoot*”). Grietje trouwde voor de tweede keer op 19 juli 1857 te De Rijk met

Boudewijn **Bruin**, vellenblotersknecht, leerlooijersknecht, arbeider, zoon van Klaas

Boudewijnsz. Bruin (1800-1842) en Jaapje Hensdriksd. **Govert(s)** (1795-1870). Geboren op 24 juni 1824 om 11.00 uur te Zuid- en Noord-Schermer, aangevers Arie Langereijs en Pieter van Leijen, en overleden op 22 februari 1869 om 11.30 uur te De Rijk.

Boudewijn was weduwnaar en eerder op 23 december 1848 te De Rijk getrouwd geweest met:

Maartje **van der Velden**, dochter van de arbeider Maarten Jacobsz. van der Velden en Neeltje

Barendsd. **Sieuwers** of **Sibers**. Geboren op 5 oktober 1820 om 19.00 uur te De Rijk en overleden

in het kraambed op 17 november 1856 te De Rijk. Uit deze relatie werden twee zonen en 4 dochters geboren.

5. **Aaltje Gerbehij**, geboren op maandag 6 februari 1826 te De Rijk. Aaltje is overleden op zondag 18 mei 1829 te De Rijk, 3 jaar oud.

6. **Mathijs Gerbehij**, geboren op vrijdag 25 februari 1831 te De Rijk. Mathijs is overleden op donderdag 6 oktober 1831 te De Rijk.

7. **Martinus Gerbehij**, timmerman, geboren op zaterdag 9 februari 1833 te De Rijk en overleden op dinsdag 12 juli 1892 te Haarlem, 59 jaar oud. Martinus trouwde, 29 jaar oud, op woensdag 14 mei 1862 te Haarlem met de 29 jaar oude Elisabeth **Verrijck**, dochter van de timmerman Hendrik Verrijck en Wilhelmina **van Zutphen**.

Geboren op zaterdag 13 april 1833 te Haarlem en overleden op maandag 11 januari 1909 te Haarlem, 75 jaar oud. Uit deze relatie werden vier zonen en een dochter geboren.

V Hendrik GERBEHIJ

Timmermansknecht, timmerman, weesvader

Zoon van Jacobus Gerbehij en Aaltje Metz, zie VI.4

Geboren op donderdag 1 maart 1821 op de Tuinbuurt 423 te De Rijk, doopsgezind gedoopt en overleden op vrijdag 27 januari 1893 aan het Zuideinde nr. 364 te De Rijk, 71 jaar oud. Geen memorie van successie opgemaakt, wel een certificaat van onvermogen wegens de boedelbeschrijving d.d. 23-3-1893, vermeldend f 200,00. Hendrik trouwde, 25 jaar oud, met

“Certificaat van voldoening aan de Nationale Militie, afgegeven door den Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, den vijftiende April jongstleden” (1846) op zaterdag 9 mei 1846 te De Rijk met de 23 jaar oude dienstbode:

Neeltje NIBBERING

Weesmoeder

Huwelijksgetuigen: Reindert Ruiter, Jacob Pietersz. van der Lijn, Albert Vermeer en Jan Gerbehij. Neeltje was de dochter van de lijnbaander Nicolaas (Klaas) Heindricksz. Nibbering, RK (1790-1853) en Johanna Jacobsd. **Vermeer**, gereformeerd (1796-1835). Geboren op vrijdag 11 april 1823 te De Rijk en overleden op zaterdag 11 oktober 1890 te De Rijk, 67 jaar oud. Volgens het bevolkingsregister was Neeltje Nederlands hervormd. Uit deze relatie werden 4 zonen geboren.

Hendrik Gerbehij

Neeltje Nibbering

De Rijk oktober 2012, e-mail: fc.hoek@quicknet.nl

Leden vragen

Eén van mijn voorouders is JAN ARENTS CONINCK, soldaat, geboren te Steenwijk, gaat op 09.01.1659 aldaar in ondertrouw en trouwt te Steenwijk (N.G.) 31.01.1659 met Lijsbet Hendricks, geboren te Steenwijk. Kinderen uit dit huwelijk in Steenwijk niet bekend. Jan Arents Coninck woont in 1682 aan de Drieboomsingel te Hoorn, hij trouwt aldaar (R.K.) 24.01.1682 met Clara Roo-Klaes, geboren te 's-Gravenhage, zij woonde aan de Ramen te Hoorn. Uit het 2e huwelijk is mij één kind bekend, n.l. Arys (Arent) Jans Koning, deze trouwt te Hoorn (R.K.) 18.06.1707 met Maria Cornelis Jachtman, gedoopt Hoorn (R.K.) 07.10.1683.

Wie van de lezers kan mij nadere gegevens over Jan Arents Coninck, Clara Roo-Klaes, Cornelis Jachtman enz. verstrekken?

Voor Uw medewerking in deze, bij voorbaat mijn hartelijke dank.

Met de vriendelijke groeten van lid 125469, *Jan van der Knokke* uit Oberhausen (geboren te Steenwijk), e-mail: *jvdk@gmx.de*

Ter voorbereiding van de lezing door Jos Kaldenbach op 16 januari 2013 wordt u verzocht onderstaande tekst door te nemen. U kunt dan eventueel via lezingen.oostelijk.west-friesland@live.nl vragen of opmerkingen indienen die Jos gaat beantwoorden tijdens de lezing over de maatschappij van Weldadigheid en over wat er zoal gebeurde in Veenhuizen.

Rebellion in Hoorn in 1825

De invoering van de Kolonien van Weldadigheid in Veenhuizen en Ommerschans ging gepaard met plannen van de regering om alle weeskinderen, zwervers, prostituees en andere miserabele personen door een verblijf op het gezonde platteland op een hoger zedelijk peil te krijgen. Hierover zijn gelukkig veel goede boeken gepubliceerd. Er bestonden oorspronkelijk plannen om alle weeshuizen in Nederland bijkans te ontruimen. De weesmeesteren waren daar natuurlijk faliekant tegen, ze hadden tenslotte eeuwenlang zo goed mogelijk voor deze zwakke groep gezorgd.

In mijn boek "*Het geslacht Kaldenbach*", Alkmaar 1985, heb ik ook meerdere gevallen van verplichte overplaatsing kunnen aantonen na onderzoek in de desbetreffende archieven in het Rijksarchief Drenthe in Assen. Tragisch was bijvoorbeeld het vertrek van de veertienjarige Frederik Kaltenbach uit Hoorn, die zijn moeder verloren had, maar wiens vader nog in Hoorn woonde, toen hij werd ingescheept. Hij ontsnapte drie keer uit Veenhuizen, wat als desertie werd aangemerkt. Na de derde desertie noteerde de klerk in Veenhuizen : vrijwillig geëngageerd voor 6 jaar Indische dienst..... Ik weet nu, dat hij op zijn achttiende de keus kreeg cachot of Oost-Indië. Maar dat wilde niet elke klerk juist noteren, of mocht het niet.

Kort geleden ontdekte ik in het Rijksarchief Noord-Holland in Haarlem in het archief van de Rechtbank van Eerste Aanleg 92-124 een interessant proces, dat een nader licht op dit probleem werpt. De transscriptie luidt:

Aanval en wederstand (Rebellion) tegen de stedelijken Regeering der stad Hoorn en inzonderheid den Heer Burgemeester dier Stad vergezeld van geweld en gewelddadigheden, werkzaam in 't uitvoeren der bevelen in 's Konings Besluit door het vervoeren van de verlaten kinderen uit de weeshuizen der Hervormden en R. Catholijken te Hoorn, om dezelve te doen inscheepen te Hoorn naar de Colonie Veenhuizen, door eene menigte Volks verre het getal van twintig ongewaapende personen overtreffende, welke op de straat in den namiddag van 16 September 1825 te Hoorn een gedeelte der kinderen uitweldigd hebben: en de overgave van een ander gedeelte dier kinderen door bedreiging en geweld bewerkstelligd hebben, of altans van medepligtigheid daaraan<I>.

Het betrof de volgende verdachten:

- 1: Hannes Waij
- 2: Evert Bakker, kleedmaker
- 3: Jan Sprik
- 4: Andries Borremeester
- 5: Willem Frederik Ronnenberg, slagter en veekoper
- 6: Grietje Klopper
- 7: Jans of Ful de Best
- 8: Harmen Bos, broodbakker
- 9: Matthijs Fakke, verwersknecht
- 10: Pieter Zwart
- 11: Simon Hoede, zoon van blinden Klaas
- 12: Evert Boerdonk
- 13: Anthonij Frezen, 20 jaar, soldaat bij de 1e afd. Nationale Militie aan den Helder
- 14: Marringje Hulsman

De drie eersten waren in flagranti betrapt den 16 september, de vierde beklaagde op 23 september herkend.

De staat der vervolging was als volgt: den 21e september no. 85 bij Requisitoir in handen gesteld van den Heer Regter ter Instructie. Den 28e november 1825 no. 511 zijn al de stukken dezer zaak aan Mijnheer den P. Mr. Gen. opgezonden, bij ordonnantie dezer Regtbank van 24 november 1825 zijn de gearresteerden 1/Ronnenberg 2/Borremeester 3/Bakker 4/Waij 5/G.Klopper 6/J.de Best 7/H. Bos 8/M. Fakke en 9/Evert Boerdonk ingevolge art. 133 W.v. Strafvoeding ten Crimineele gewezen en is van de gearresteerden Frezen en de beklaagden Sprik, Zwart, Hoede en M. Hulsman buiten gevangenschap bevolen ingevolge art. 128 cod. c. Bij arrest van 't Hoog Gerechtshofkamer in beschuldiging van 12 december 1825 zijn W.F. Ronnenberg en As. Borremeester in vrijheid gesteld.- waaraan op 13 december is gevolg gegeven. Bij gemeld arrest *is aan dinstom?* zijn de gearresteerden 1/Evert Bakker 2/Joannes Waij 3/Grietje Klopper 4/Jan de Best 5/Matthijs Fakke 6/Harmen Bos en 7/Evert Boerdonk verwezen naar de Correctionele Rechtbank te Alkmaar.

Onder de aanmerkingen volgde: de derde gearresteerde Jan Sprik is door den Regter ter Instructie van verhooren ontslagen. Den 24e november is de gearresteerde Frezen door mij in vrijheid gesteld. Werklijsten van den 19-26 september 1825 met W.P.12 te ingesloten katen ? den 26 september no. 413. Tegen de beklaagden Zwart, Hoede, Evert Boerdonk zijn geen bevelen van bewaring verleend.

Ik vermoed dat Hoorn niet de enige stad is geweest, waar de regeringsplannen tot rebellie hebben geleid. Een idee wellicht voor anderen eens in hun eigen locale archieven te gaan zoeken ?

Jos Kaldenbach

Aan dit nummer werkten mee.....

Dick J. Schenk Sr, Tiny Kraakman-de Jong, Gerri Kind-Renskers, Dick Waalboer, Fred Hoek en Jos Kaldenbach.

Wij nodigen u uit wetenswaardigheden op papier of in een computerbestand te zetten. Heeft u hulp nodig bij vormgeving van uw gegevens, neem dan even contact op met één van de redactieleden. U bent van harte welkom.

De redactie is dringend op zoek naar nieuwe kopij! Als u nog iets interessants weet te melden over uw onderzoek, vragen heeft over een moeilijk te vinden aansluiting, een stukje van uw genealogie wil voorleggen aan de lezers of praktische tips heeft, stuur het in aan de redactie (voor adressen, zie het colofon op de laatste bladzijde).

'Koggenland' verschijnt in 2013 in de maand maart, juni, september en december. De sluitingsdatum voor het volgende nummer is 15 februari 2013.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van ondertekende artikelen.

Uw reacties op 'Vragen' en andere publicaties plaatsen wij graag in 'Koggenland' zodat ook anderen dan de direct betrokkene van uw reacties kunnen profiteren.

© Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan is toestemming vereist van de redactie en de auteur.

Voorouderspreekuur

elke 2^e vrijdag van de maand
van 14:00 tot 16:00 uur
Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn

De bibliotheek van onze afdeling

Tot nader bericht is de bibliotheek op de 1^e zaterdag van de maand gesloten.

U kunt er terecht op onze verenigingsavonden, vanaf 19:00 uur.
De Kleine Ridder Kerkebuurt 169, 1647 ME Berkhout

Bestuur en functieverdeling

Voorzitter

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek

0229 - 59 17 46

e-mail: dickwaalboer@planet.nl

Waarnemend eerste secretaris

Gerri C. Kind-Renskers, De Wijzend 44, 1474 PC Oosthuizen

0299 - 40 16 62

e-mail: gerrickind@quicknet.nl

Waarnemend penningmeester

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek

0229 - 59 17 46

e-mail: dickwaalboer@planet.nl

Algemeen bestuurslid, werkgroep bibliotheek, opvang nieuwe leden

Vacature

Algemeen bestuurslid, PR-functionares

Gerri C. Kind-Renskers, De Wijzend 44, 1474 PC Oosthuizen

0299 - 40 16 62

e-mail: gerrickind@quicknet.nl

Algemeen bestuurslid, organisatie lezingen

Marijke van Teunenbroek-Land, Robert Stolz Hof 292, 1628 XA Hoorn

0229 - 23 84 82

e-mail: lezingen.oostelijk.west-friesland@live.nl

Algemeen bestuurslid

Dick J. Schenk Sr., Graaf Willemstraat 24, 1718 BS Hoogwoud

0226 42 63 96

e-mail: vdworm@hetnet.nl

Algemeen bestuurslid, hoofdredacteur

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn

0229 - 23 29 35

e-mail: b.leek@quicknet.nl

Homepage: <http://oostelijkwest-friesland.ngv.nl>

Webmaster

Remko N.M.Ooijevaar,

Vogelkers 27, 1964 LA Heemskerk

tel. 0251-20 83 43

e-mail: ooijevaar@dds.nl

QR-code

Redactie Koggenland

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn

0229 - 23 29 35

e-mail: b.leek@quicknet.nl

Jan Lijzenga, Amaryllislaan 62, 1616 XD Hoogkarspel

0228 - 56 21 17

e-mail: j.lijzenga@quicknet.nl

Verenigingsgebouw: De Kleine Ridder, Kerkebuurt 169, Berkhout

Verzendadres:
Koggenland
Koperslager 41
1625 AK Hoorn

Pays - Bas

Port Payé

Port Betaald

TNT Post